Исходящий номер: 2-06-1/2785-И от 22.06.2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, «Министрліктер Үйі»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

010000, город Нур-Султан, «Дом министерств»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

_____№_____

_____

«АЛМАТЫ КІТАП БАСПАСЫ» ЖШС

Мәлімет үшін: **Жергілікті атқарушы органдарға**
(тізім бойынша)

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Е. Тоғжановтың «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 39-бабының 3-тармағы 3) тармақшасы бойынша бір көзден шарт жасасу мүмкіндігін түсіндіре отырып, облыстық білім басқармаларына нұсқаулық хаттарды жолдау қажеттігіне қатысты 2022 жылғы 07 маусымдағы № 21-14/3148 тапсырмасын орындау үшін мемлекеттік сатып алу саласындағы уәкілетті орган ретінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің түсіндірме хатын мәлімет және жұмыста есепке алу үшін жолдайды.

Қосымша: 7 п.

Аппарат басшысы **Қ. Сәрсембаев**

орын. А. Балтабаева
тел. 742018

Исходящий номер: 2-06-1/2785-И от 22.06.2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, «Министрліктер Үйі»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

010000, город Нур-Султан, «Дом министерств»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

_____№_____

_____

ТОО «АЛМАТЫКІТАП БАСПАСЫ»

Для сведения: **Местным исполнительным органам**
(по списку)

Министерство образования и науки Республики Казахстан во исполнение поручения Е. Тугжанова по документу № 21-14/3148 от 07 июня 2022 года относительно необходимости направления инструктивных писем в областные управления образования с разъяснением возможности заключения договоров из одного источника по подпункту 3) пункта 3 статьи 39 Закона Республики Казахстан «О государственных закупках» направляет для сведения и учета в работе письмо-разъяснение Министерства финансов Республики Казахстан, как уполномоченного органа в сфере государственных закупок.

Приложение: на 7 л.

Руководитель аппарата **К. Сарсембаев**

исп. А. Балтабаева
тел. 742018

Исходящий номер: 2-06-1/2785-И от 22.06.2022

Тізім

1. Нұр-Султан қаласы әкімдігі
2. Алматы қаласы әкімдігі
3. Шымкент қаласы әкімдігі
4. Ақмола облысы әкімдігі
5. Ақтөбе облысы әкімдігі
6. Алматы облысы әкімдігі
7. Атырау облысы әкімдігі
8. Батыс Қазақстан облысы әкімдігі
9. Жамбыл облысы әкімдігі
10. Қарағанды облысы әкімдігі
11. Қостанай облысы әкімдігі
12. Қызылорда облысы әкімдігі
13. Маңғыстау облысы әкімдігі
14. Түркістан облысы әкімдігі
15. Павлодар облысы әкімдігі
16. Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігі
17. Шығыс Қазақстан облысы әкімдігі

Список

1. Аппарат акима г. Нур-Султан
2. Аппарат акима г. Алматы
3. Аппарат акима г. Шымкент
4. Аппарат акима Акмолинской области
5. Аппарат акима Актюбинской области
6. Аппарат акима Алматинской области
7. Аппарат акима Атырауской области
8. Аппарат акима Западно-Казахстанской области
9. Аппарат акима Жамбылской области
10. Аппарат акима Карагандинской области
11. Аппарат акима Костанайской области
12. Аппарат акима Кызылординской области
13. Аппарат акима Мангистауской области
14. Аппарат акима Туркестанской области
15. Аппарат акима Павлодарской области
16. Аппарат акима Северо-Казахстанской области
17. Аппарат акима Восточно-Казахстанской области

Қазақстан Республикасы «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының *(бұдан әрі - Заң)* 13 баптың 1 тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілдері көрсетілген.

Заңның 13 баптың 2 тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілін уәкілетті орган айқындайтын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер тізбесін қоспағанда, тапсырыс беруші мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілін осы Заңға сәйкес айқындайды.

Заңның 39 баптың 3 тармағы, мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алу жағдайларының толық тізімін айқындайды.

Заңының 39 бабының 3 тармағының 3) тармақшасына сәйкес, мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алулар, егер сатып алынатын тауарларға, көрсетілетін қызметтерге қатысты айрықша құқықтарға ие тұлғадан зияткерлік меншік объектілері болып табылатын тауарларды, көрсетілетін қызметтерді, сондай-ақ жоба алдындағы немесе жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеген тұлғадан осы жоба алдындағы немесе жобалау-сметалық құжаттаманы түзету жөніндегі жұмыстарды сатып алу кезінде жүзеге асырылады.

Алайда, 2021 жылғы 15 қарашадағы № 72-VII ҚРЗ «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік сатып алу, жер қойнауын пайдаланушылар мен табиғи монополиялар субъектілерінің сатып алуы, байланыс, автомобиль көлігі, қорғаныс және ғылымды қаржыландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен, 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енетін өзгерістер Заңға енгізілген.

Осылай, Заңның 13 бабы, тапсырыс берушілер мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тәсілін айқындау кезінде мемлекеттік сатып алудың бәсекелестік тәсілдерін таңдауға ұмтылады деген, жаңа 2-1 тармағымен толықтырылды.

Сонымен қатар, Заңның 41 бабына өзгерсістер енгізілді.

Осылайша, Заңның 41 бабының 1 тармағына сәйкес, осы Заңның 39-бабының 3-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу мұндай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осы Заңның 13-бабы 1-тармағының 1), 2), 3) және 5) тармақшаларында көрсетілген <u>өзге де тәсілдермен сатып алу мүмкін болмаған айрықша жағдайларда жүзеге асырылады</u>.

Заңның 41 бабының 4 тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру туралы шешімді тапсырыс берушінің бірінші басшысы не оның міндетін атқаратын адам не орталық мемлекеттік органның аппарат басшысы немесе аппарат басшысының өкілеттіктерін жүзеге асыратын өзге

лауазымды адам қабылдайды.

Заңның 41 бабының 2 тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру туралы шешім қабылданған жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушіні айқындайды және онымен мемлекеттік сатып алу веб-порталы арқылы мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасады.

Мемлекеттік сатып алуларды бәсекелестік тәсілдерімен жүзеге асыру мүмкіндігі болмағандықты бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алу туралы есебінде көрсетіледі.

Осылайша, Заңның нормаларын ескере отырып, сатып алынатын тауарларға, көрсетілетін қызметтерге қатысты айрықша құқықтарға ие тұлғадан зияткерлік меншік объектілері болып табылатын тауарларды, қызметтерді, мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру тапсырыс берушінің бірінші басшысы не оның міндетін атқаратын адам не орталық мемлекеттік органның аппарат басшысы немесе аппарат басшысының өкілеттіктерін жүзеге асыратын өзге лауазымды адамының шешімінде, бәсекелестік тәсілдерімен өткізу мүмкіндігі болмағандығы негізінде жүзеге асырылады.

Сонымен бірге, «Білім туралы» Заңының 5 бабының 27-1) тармақшасына сәйкес, білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыретіне республикалық және жергілікті бюджеттер бекітілгенге дейін орта білім беру ұйымдарына арналған оқулықтардың, мектепке дейінгі ұйымдарға, орта білім беру ұйымдарына арналған оқу-әдістемелік кешендердің тізбесін, оның ішінде электрондық нысанды бекіту жатады.

Осылай, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 216 бұйрығымен Орта білім беру ұйымдарына арналған оқулықтардың, мектепке дейінгі ұйымдарға, орта білім беру ұйымдарына арналған оқу-әдістемелік кешендердің, оның ішінде электрондық нысандағы тізбесін бекітілген. Бұл тізімде әр басылымның атауына баспамен кітаптардың авторлары көрсетілген.

Осы бұйрықтын 3 тармағына сәйкес Облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары осы бұйрықпен білім беру ұйымдарында пайдалануға рұқсат етілген оқу басылымдарын сатып алуды және жеткізуді қамтамасыз етілуі тапсырылған.

«Педагог мәртебесі туралы» Заңының 7 бабының 7) тармақшасына сәйкес, кәсіптік қызметін жүзеге асыру кезінде педагогтің білім беру бағдарламасына сәйкес оқыту мен тәрбиелеудің оқу құралдарын, материалдарын және өзге де құралдарын таңдауға құқығы бар.

Осылайша, әр басылымның аталуына кітаптың авторымен көрсетілген нақты баспалар бекітілгенін, және педагогтардың кітаптарды тандау құқығы бар екенін ескере отырып, және баршаның сапалы білім алуға құқықтарының теңдігі, оқытудың, тәрбиенің және дамытудың бірлігі, және мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшаны оңтайлы және тиімді жұмсау принциптерін ұстану мақсатында, білім беру мекемелерінде қолданылуға рұқсат берілген

оқу басылымдарын, шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен сатып алуларды мүмкін деп санаймыз.

«Құқықтық актілер туралы» Заңының 60-бабының 4-тармағына сәйкес, мемлекеттік саясатты жүргізетін, белгілі бір салада (қызмет аясында) реттеу мен басқаруды жүзеге асыратын немесе тиісті мәселелерді шешу өз құзыретіне жатқызылған мемлекеттік органдар не өзге де мемлекеттік органдар өздеріне берілген өкілеттіктерге сәйкес нақты субъектілерге қатысты немесе нақты жағдайға қолдануға қатысты нормативтік құқықтық актілерге өз құзыреті шегінде түсіндірме бере алады деп атап өтеміз.

Мұндай түсіндірмелердің міндетті заңдық күші болмайды және олар ұсынымдық сипатқа ие екендігін атап өту қажет.

Пунктом 1 статьи 13 Закона «О государственных закупках» *(далее – Закон),* определены способы осуществления государственных закупок.

В соответствии с пунктом 2 статьи 13 Закона, заказчик определяет способ осуществления государственных закупок в соответствии с настоящим Законом, за исключением перечня товаров, работ, услуг, по которым способ осуществления государственных закупок определяется уполномоченным органом.

Пункт 3 статьи 39 Закона предусматривает исчерпывающий перечень оснований осуществления государственных закупок способом из одного источника путем прямого заключения договора о государственных закупках.

В соответствии с подпунктом 3) пункта 3 статьи 39 Закона, государственные закупки способом из одного источника путем прямого заключения договора о государственных закупках осуществляются в случаях приобретения товаров, услуг, являющихся объектами интеллектуальной собственности, у лица, обладающего исключительными правами в отношении приобретаемых товаров, услуг, а также работ по корректировке предпроектной или проектно-сметной документации у лица, разработавшего данную предпроектную или проектно-сметную документацию.

Между тем, отмечаем, что Законом Республики Казахстан от 15 ноября 2021 года № 72-VII ЗРК «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам государственных закупок, закупок недропользователей и субъектов естественных монополий, связи, автомобильного транспорта, обороны и финансирования науки» внесены изменения в Закон, которые вступили в силу с 1 января 2022 года.

Так, статья 13 Закона дополнена новым пунктом 2-1, согласно которой заказчики при определении способа осуществления государственных закупок стремятся к выбору конкурентных способов государственных закупок.

Кроме того, внесены изменения в статью 41 Закона.

Так, согласно пункту 1 статьи 41 Закона, государственные закупки товаров, работ, услуг способом из одного источника путем прямого заключения договора о государственных закупках по основаниям, предусмотренным пунктом 3 статьи 39 настоящего Закона, осуществляются в исключительных случаях, когда невозможно приобрести такие товары, работы, услуги иными способами, указанными в подпунктах 1), 2), 3) и 5) пункта 1 статьи 13 Закона.

Согласно пункту 4 статьи 41 Закона, решение об осуществлении государственных закупок данным способом принимается первым руководителем заказчика либо лицом, исполняющим его обязанности, либо руководителем аппарата центрального государственного органа или иным осуществляющим полномочия руководителя аппарата должностным лицом.

Пунктом 2 статьи 41 Закона, предусмотрено, что в случае принятия решения об осуществлении государственных закупок способом из одного источника путем прямого заключения договора о государственных закупках заказчик определяет поставщика и заключает с ним договор о государственных

закупках посредством веб-портала государственных закупок.

При этом, невозможность осуществления государственных закупок конкурентным способом обосновывается в размещаемом отчете о государственных закупках из одного источника путем прямого заключения договора.

Таким образом, учитывая нормы Закона, приобретение товаров, услуг, являющихся объектами интеллектуальной собственности, у лица, обладающего исключительными правами в отношении приобретаемых товаров, услуг, способом из одного источника путем прямого заключения договора, осуществляется **решением** первого руководителя заказчика либо лица, исполняющего его обязанности, либо руководителя аппарата центрального государственного органа или иного осуществляющего полномочия руководителя аппарата должностного лица, **основанным на обосновании невозможности осуществления государственных закупок конкурентными способами.**

Вместе с тем, согласно подпункту 27-1) статьи 5 Закона «Об образовании», уполномоченный орган в области образования утверждает перечень учебников для организаций среднего образования, учебно-методических комплексов для дошкольных организаций, организаций среднего образования, в том числе в электронной форме, до утверждения республиканского и местных бюджетов.

Так, согласно приказу Министра образования и науки Республики Казахстан от 22 мая 2020 года № 216 утвержден перечень учебников для организаций среднего образования, учебно-методических комплексов для дошкольных организаций, организаций среднего образования, в том числе в электронной форме согласно приложению 1 к данному приказу. В данном Перечне для каждого наименования издания указывается издательство с указанием авторов учебников.

Пунктом 3 данного приказа управлениям образования областей, городов Нур-Султан, Алматы и Шымкент поручено обеспечить приобретение и доставку учебных изданий, разрешенных к использованию в организациях образования, настоящим приказом.

Согласно подпункту 7) статьи 7 Закона «О статусе педагогов», педагог при осуществлении профессиональной деятельности имеет право на выбор учебных пособий, материалов и иных средств обучения и воспитания в соответствии с образовательной программой.

В этой связи, учитывая, что для каждого наименования учебников определены конкретные издательства с указанием авторов книг, а также права педагогов по выбору учебников, и в целях соблюдения принципа единства обучения, воспитания и развития, равенства прав всех на получение качественного образования, оптимального и эффективного расходования денег, используемых для государственных закупок, считаем возможным приобретение учебных изданий, разрешенных к использованию в организациях образования осуществить способом из одного источника путем прямого заключения договора.

Дополнительно, полагаем необходимым отметить, что в соответствии с

пунктом 4 статьи 60 Закона «О правовых актах», государственные органы, проводящие государственную политику, осуществляющие регулирование и управление в определенной отрасли (сфере деятельности) или к компетенции которых отнесено решение соответствующих вопросов, либо иные государственные органы в соответствии с предоставленными им полномочиями могут давать в пределах своей компетенции разъяснения нормативных правовых актов в отношении конкретных субъектов или применительно к конкретной ситуации.

Такие разъяснения не имеют обязательной юридической силы и носят рекомендательный характер.